

Frankrijk is één van de belangrijkste producenten van groenten en fruit in Europa, maar verliest steeds verder terrein op zijn concurrenten. Hier volgt een analyse van de oorzaken van deze achteruitgang, de belangrijkste tendensen en ook de sterke kanten die Frankrijk in deze sector nog wel degelijk heeft. Ten slotte wordt ingegaan op de vraag wat dit voor de Nederlandse tuinbouw kan betekenen.

Ontwikkeling concurrentiekracht Franse groente- en fruitteelt

Het Franse areaal neemt af. Voor de meeste groente- en fruitsoorten nemen de productie-arealen af of blijven min of meer gelijk. Enige uitzondering op deze tendens is de tomaat. De export neemt enigszins toe. Voor de Franse top-3 exportgroenten (tomaat, sla en bloemkool) zijn de drie grootste exportbestemmingen Duitsland, Engeland en Nederland. Voor de Franse top-3 fruitsoorten voor export (appel, nectarine, abrikoos) zijn dat Duitsland, Engeland en België.

Maar de Franse import groeit flink! Ondanks de omvangrijke eigen productie, is Frankrijk een netto importland voor zowel groenten als fruit. Voor de top-3 geïmporteerde groenten (tomaat, sla en meloen) zijn de drie grootste leveranciers Spanje, Marokko en Italië. De Nederlandse groente-export naar Frankrijk bestaat vooral uit witlof, ui, komkommer, prei, wortel, knoflook, asperge en tomaat. Het valt op dat het Nederlandse aandeel in importtoematen relatief klein is. Spanje en Marokko domineren de importmarkt van tomaat (in de winterperiode) en de Nederlandse positie is vergelijkbaar met België.

Voor de top-3 geïmporteerde fruitsoorten (aardbei, druif, perzik/nectarine) zijn de top-3 landen: Spanje, Marokko en Italië. Voor de Nederlandse fruitexport naar Frankrijk zijn de volgende fruitsoorten van belang: peer, appel, pruim. België troeft Nederland af bij de export van peer, terwijl Frankrijk voor peer een zeer belangrijke importmarkt is. Ook voor

wat betreft de export van appel moet Nederland België laten voorgaan.

Matige concurrentiekracht

In zijn algemeenheid verliest het zuiden van Frankrijk het in de winter van Spanje, Marokko en Italië en in de zomer van Nederland, België en Duitsland. Geen optimistisch beeld dus. Niettemin is Frankrijk voor verscheidene producten nog steeds een zeer belangrijke speler. Zoals voor bloemkool, sjalot en veldsla. Niettemin verliest Frankrijk vrijwel over de gehele linie aan concurrentiekracht. Twee producten worden eruit gelicht, om naar de oorzaken van dit verlies van concurrentiekracht te kijken, te weten sla en tomaat.

Areaalontwikkeling van de belangrijke groente- en fruitgewassen (hectare)			
	2007	2011	tendens
Wortel	13200	13400	
Bloemkool	22800	19600	--
Witlof	12900	10700	--
Meloen	14900	14700	
Sla	16100	11900	--
Tomaat	3900	5100	++
Abrikoos	14200	13900	
Kers	11100	9700	--
Perzik/Nectarine	15400	12800	--
Appel	43200	41900	-
Pruim	12400	12700	

Bron: Landbouwfederatie Parijs

Voor sla blijkt uit een studie van FranceAgriMer dat Frankrijk fors inboet aan productiecapaciteit en het productieareaal inkrimpt in Zuid-West-Frankrijk en de regio Roussillon. Als hoofdoorzaak worden de stijging van productiekosten (hoofdzakelijk arbeidskosten) per eenheid product gezien. Met als gevolg scherp toegenomen concurrentie in de winterperiode (met Spanje, Italië) én in de zomerperiode (met Duitsland). Nog steeds heeft Frankrijk een aantal troeven op de exportmarkten met goede marktaandelen op de Duitse en Engelse markt en met een goede merkbekendheid. De klimatologische omstandigheden zijn voor de productie ook zeer gunstig en de positie op de grote thuismarkt is zeer sterk (Franse consumenten geven de voorkeur aan een Frans product).

In de beoordeling van de concurrentiekracht van de Franse tomaat met de belangrijkste concurrenten, eindigde Frankrijk in de analyse van France AgriMer op een vijfde plaats, na Nederland, Spanje, België en Italië. Ook voor tomaat zijn de hoge arbeidskosten in combinatie met achterblijvende productiviteit de belangrijke oorzaak voor verlies aan concurrentiekracht. Verder speelt ook een rol dat weinig is geïnvesteerd in modernisering van de productiefaciliteiten. De energiekosten spelen dan ook een relatief steeds grotere rol voor de kastomaat. Niettemin geldt ook voor de Franse tomaat een goede merkbekendheid, een goed marktsegmentering en een sterke thuismarkt, want de consument geeft aan het Franse product immers de voorkeur.

Kasgroententeelt loopt achter

Het areaal groententeelt in kas omvat 1054 hectare (2011), waarvan 87% wordt gebruikt voor de productie van tomaat en 13% voor komkommer. Over de periode 2007-2011 is dit areaal met 17% (210 hectare) teruggelopen. De twee belangrijkste centra voor kassenteelt zijn Bretagne (428 hectare) en Rhône-delta (327

Vakbeurzen: goed voor handelscontacten

Frankrijk telt een aantal gespecialiseerde vakbeurzen op het vlak van voedingstuinbouw. Sommige zijn internationaal, andere meer regionaal georiënteerd. Zij bieden een kijkje in de nationale en regionale ontwikkelingen en zijn nuttig zijn voor het vinden van handelscontacten. In de komende periode vinden voor de voedingstuinbouw (toeleverend materiaal en/of eindproducten) de volgende relevante beurzen plaats: SITEVI (Montpellier, november 2013), www.sitevi.com VINITECH-SIFEL (Bordeaux, december 2013), www.vinitech-sifel.com SIVAL (Angers, januari 2014), www.sival-angers.com MEDFEL (Perpignan, mei 2014), www.sivaldor.com

hectare), met kleinere concentraties in het Loiredal (182 hectare), Noord-Oost-Frankrijk (61 hectare) en Zuid-West-Frankrijk (57 hectare). In al deze centra neemt het areaal af, echter het minst in Bretagne. Wat betreft investeringen heeft de Franse kassensector kansen laten liggen om gebruik te maken van EU-moderniseringsfondsen. De investeringen die worden gedaan, zijn vooral gericht op effectiever gebruik van energie (energiescherm, warmwateropslag). Bretagne ligt qua modernisering van de kassenteelt voor op Rhône-dal, maar daar lijkt nu sprake van meer dynamiek.

'Kansen: verruimde afzet, inputs en kastechnologie'

Kansen voor Nederlandse tuinbouwketen

Qua productieomstandigheden doet Bretagne niet onder voor Nederland. Ook hebben de producenten zich behoorlijk georganiseerd en weten zij bijvoorbeeld merken in de markt te zetten (Prince of Bretagne en Savéol). Echter, voor Nederland zijn de organisatiegraad van de keten, de afzetorganisatie en de nabijheid van de grote consumentmarkten sterke punten. De terugloop van de groenteproduktie in Frankrijk biedt verruimde afzetmogelijkheden voor Nederland. Het productiepotentieel blijft

Importontwikkeling voor de in waarde belangrijkste producten (x 1000 ton)

	2007	2011	tendens
Tomaat	498	520	+
Sla	121	129	+
Meloen	140	143	
Aardbei	110	91	-
Druif	141	150	+
Perzik/nectarine	108	116	+

Bron: Landbouwfederatie Parijs

vooral nog zeer belangrijk. Inputs als groentezaden of jonge appelbomen zijn dan ook belangrijk (moderniseringsprogramma fruitboomgaarden). Maar ook in de kassenbouw wordt gemoderniseerd en lijkt er, zeker in het zuiden van Frankrijk, sprake van een nieuwe dynamiek, met dus kansen voor Nederlandse toeleveranciers.

Nico van Opstal, Landbouwrade Parijs

Op het weblog van het landbouwkantoor wordt voortdurend informatie gegeven over actuele ontwikkelingen in de Franse land- en tuinbouw. U bereikt onze weblog via <http://agrofoodhandelsinformatiefrankrijk.wordpress.com>

Exportontwikkeling voor de in waarde belangrijkste producten (x 1000 ton)

	2007	2011	tendens
Tomaat	170	214	++
Sla	79	75	-
Bloemkool	166	179	+
Appel	657	696	+
Perzik/Nectarine	61	44	--
Abrikoos	47	49	+

Bron: Landbouwfederatie Parijs